Redacţiunea, Administraţiunea, şi Tipografia

Braşov, piaţa mare Nr. 30.

Scrisori nefrancate nu se primesc. — Manuscripte nu se retrimet.

INSERATE se primesc la Administraţiune în Braşov şi la următórele Birouri de anunciuri: în Viena: *M. Dukes, Heinrich Schalek, Rudolf Mosse, A. Oppeliks* Nachfolger; *Anton Oppelik, J. Dannecer*, în Budapesta: *A. V. Goldbergerg, Eckstein Bernat*; în Bucuresci: *Agence Havas*, Succursale de Roumanie; în Hamburg: *Karolyi & Liebmann*.

Preţul inserţiunilor: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. şi 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă şi învoială.

Reclame pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta“ iese în fiă-care di.

Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe şese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.

Pentru România şi străinătate:
Pe un an 40 franci, pe şése luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminecă 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poştale din întru şi din afară şi la dd. colectori.

Abonamentul pentru Braşov
administraţiunea, piaţa mare, Têrgul Inului Nr. 30 etagiu I.: pe un an 10 fl., pe şese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 bani. Atât abonamentele cât şi inserţiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 154. | Braşov, Sâmbătă, 13 (25) Iulie. | 1896.

Politică în justiţiă.

(*F.*) Stăpânitorii noştri, agitaţi de un esclusivism de rassă fără margini şi înţelegênd, că punerea în practică a doctrinelor lor este compromiţetóre pentru gloriola de liberalism, ce au uneltit sĕ şi-o câştige în Apusul civilisat, au întrodus, pentru a mistifica lumea, un sistem de duplicitate politică, care culminéză în maxima de-a face lumea dinafară sĕ créadă, că în acest stat domnesce o perfectă libertate şi egalitate de drepturi, ér în acelaş timp a face pe concetăţenii lor nemaghiarĭ sĕ crédă, că în „patria maghiară“ libertatea se dă numai pentru preţul naţionalităţii.

Acest sistem de duplicitate s'a declarat la însăşĭ crearea legii dela 1868 despre egala îndreptăţire a naţionalităţilor, — menită ca înafară sĕ producă aparenţa, că naţionalităţilor li s'a asigurat un teren îndestulitor pentru desvoltarea vieţei naţionale, pe când în realitate la aplicarea acestei legĭ s'a urmat principiul de-a violenta orĭ-ce dispositiă favorabilă Nemaghiarilor.

Tot asemenea s'a urmat cu legea pentru organisarea justiţiei, findcă prin acéstă lege se decretă ca condiţiă *sine qua non* pentru cualificaţiunea judecătorilor cunóscerea limbei poporului, pe când în practică acest principiu a fost lăsat literă mórtă şi desconsiderat cu desĕvêrşire, deórece în mânia reclamaţiunilor celor ce trebuiau sĕ invóce autoritatea justiţiei maghiare, aceştia ajungeau sĕ fiă judecaţĭ fără sĕ fiă înţeleşĭ de judecătorĭ.

Se vede însĕ, că aceia, pe carĭ o sórte nemeritată i-a făcut puternicii dilei, află şi ei sosit timpul sĕ arunce masca, cu care au făcut atâta timp paradă în străinătate: doctrina pretinsului lor liberalism. S'au determinat, ca printr'o repentină schimbare a principiilor de drept public înscrise în constituţiunea lor, desconsiderate de-altmintrelea tot-déuna, sĕ introducă în lege inegalitatea de drepturĭ civile şi politice din pricină, că concetăţenii nemaghiarĭ îşĭ păstréză limba străbună.

Ei vor sĕ invóce legea pentru-ca sĕ te scótă din lege, ei vor sĕ-ţĭ violenteze consciinţa pentru ca sĕ simţĭ necontenit, că egalitatea de drepturĭ e inherentă numai rassei maghiare.

Drept probă pentru aceste tendenţe, destructive şi contrare civilisaţiunei, am puté sĕ invocăm o seriă întrégă de legĭ, făurite mai ales de când frênele ţĕrii au ajuns pe mânile vestitului „sdrobitor de naţionalităţĭ“ Coloman Tisza. Dicem o seriă, fiind-că nu esistă ţĕră în Europa, unde sĕ se aducă cu atâta îmbelşugare legĭ, carĭ sĕ ilustreze în forma cea mai elocuentă disa lui Tacit: „*Pessima republica plurimae leges*“.

Cadrul acestui articol însĕ nu ne permite o asemenea digresiune şi ne silesce de astă-dată ca sĕ ne mărginim de-a ne provoca numai la douĕ proiecte de lege eşite la ivélă de curênd şi menite de-a alunga din sanctuarul justiţiei pe cetăţenii de limbă nemaghiară şi a face dependentă egala lor îndreptăţire înaintea justiţiei dela cunóscerea limbei maghiare.

Aceste sunt: proiectul despre organisarea curţilor cu juraţĭ, ce au sĕ fiă introduse la fiă-care tribunal şi pentru crimele ordinare, şi proiectul de lege despre intrarea în vigóre a nouei proceduri penale.

Aceste proiecte, pe carĭ negreşit dat ne va fi sĕ le vedem devenite legĭ, fiind că la noi, voinţa guvernului, fiă combătută chiar de ţéra întrégă, a ajuns sĕ fiă erigiată în lege, — vor constitui o vecĭnică acusare contra guvernului unguresc, care a substituit principiile de egală îndreptăţire naţională şi de egalitate înaintea legii cu dispositiunĭ inspirate de cel mai orb fanatism de rassă. Vor contribui tot-odată ca sĕ convingă lumea, că în Ungaria în adevĕr naţionalităţile sunt scóse din cadrul constituţiunei şi sunt declasate chiar în raportul lor faţă de justiţia ţerii.

Proiectul din cestiune adecă dispune între'alte condiţiunĭ în special, că jurat pot sĕ fiă numai acel cetăţén ungar, *care pricepe limba oficiósă a statului*, va sĕ dică cea maghiară, şi care scie *ceti şi scrie* în acéstă limbă.

Abia va trebui sĕ relevăm, că acéstă nouă etapă în politica agresivă de rassă a guvernului însémnă, nicĭ mai mult, nicĭ mai puţin, decât formala şi definitiva desfiinţare a hotărîrilor legei de naţionalitate şi a legei despre organisarea tribunalelor. Aceste legĭ pretindeau adecă dela judecător nu numai cunóscerea limbei numită a statului, ci şi a limbei poporaţiunei, în mijlocul căreia îşĭ esercită funcţiunea, şi le da voiă cetăţenilor de-a se apĕra în limba lor maternă la bara justiţiei.

Orĭ-cine va înţelege cât de fatale sunt dispositiunile acentuate, va înţelege, că ele mai însémnă încă ceva ne mai audit, adecă punerea în absolută imposibilitate a cetăţénului nemaghiar de-a se apĕra, de-a-şĭ representa causa înaintea tribunalului şi *mărginirea facultăţii de-a fi judecător numai în favorul individilor aparţinĕtorĭ rassei maghiare*, cu eschiderea totală a concetăţenilor nemaghiarĭ.

Nu-i era destul guvernului cu acéstă desfigurare a orĭ-ce ideiă de justiţiă, lui îi trebuia ceva mai mult: ca fiă-care jurat, care era chiămat sĕ judece, sĕ trécă înainte de-a fi învestit cu puterea judecătorescă prin critica de purificare a poliţiei şi a administraţiei, care are chiămarea sĕ compună lista şi sĕ facă raport despre calităţile, ce îl fac pe cineva potrivit pentru funcţia de jurat.

Şi în faţa unor astfel de atentate temerare contra libertăţilor publice, sunt cea mai amară ironiă a veacului cuvintele, prin carĭ bărbatul, care a inaugurat acest sistem nefast de justiţiă, Desider Szilágyi a asigurat cu ocasia serbării Mileniului pe Majestatea Sa, că „egalitatea pe terenul drepturilor individuale şi politice, *fără deosebire de rassă şi religiune*, este neviolabilă!“...

CRONICA POLITICĂ.

— 12 (24) Iulie.

„*Neues Wiener Tagblatt*“, vorbind de **apropiata visită în România a Impĕratului Francisc Iosif**, arată, că corectitudinea conduitei politice a României i-a câştigat stima şi simpatiile puterilor. Regele Carol şi miniştrii sĕi, dice fóia vienesă, nu se lasă a fi întorşĭ din calea alésă, şi atitudinea populaţiunei dovedesce, că ea simpatiséză cu acéstă politică. „Neues Wiener Tagblatt“ dice apoi, că panslaviştii nu mai au în Rusia aceeaşĭ influenţă ca altă-dată şi că acésta constitue de-asemenea un merit pentru tripla alianţă. Se înţelege de sine, continuă fóia vienesă, că organele panslaviste din Rusia nu sunt mulţumite de atitudinea României. Articolele lor nu manifestéză decât năcasul, că nu şi-au putut ajunge scopurile lor în România.

*

„Kölnische Ztg.“ primesce scirea, că în **cestiunea Macedoniei** ministrul-preşedinte sêrbesc Novakovici ar fi făcut un demers fórte însemnat la curtea otomană. El a cerut, ca Sêrbii din Macedonia sĕ fiă recunoscuţĭ ca *naţiune de sine stătătore*. Cererea acésta este sprijinită şi din partea Rusiei.

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Lady Nicotine.

(Fine.)

Despre astfel de lucrurĭ era vorba când s'a pus în discuţiune vechia cestiune a tutunului. Fumedĭ, şi cum îţĭ convine? Nu fumedĭ şi pentru ce nu?

D-na Campbell întórce fóia. Ea se ocupă cu acéstă cestiune numai privitor la sexul femenin.

„Este permis, ca femeile sĕ fumeze?“ Deja modul cum este pusă întrebarea tradéză cugetul damei şi lasă a se presimţi rĕspunsul. Cuvêntul „permis“ sună ca o ameninţare, ca o provocare, semnul ei de întrebare sémănă cu o sapă, de care 'şĭ sgârie cineva degetele. Cine cutează sĕ interdică femeilor fumatul? Sĕ o facă domnul, décă cutează! Pentru Lady Campbell fumatul este unul dintre acele drepturĭ ale omului, pe carĭ bărbaţii nu l'au lăsat femeilor, un privilegiu al sexului purtător de pantalonĭ, un drept usurpat şi răpit. Cum, femeei sĕ-i fiă interdisă gustarea tutunului, „acest mijloc universal pentru tóte suferinţele sufletescĭ“, acest mângăietor al omenirei“ sĕ fiă reservat numai bărbaţilor. Bărbaţilor le lasă M-me Campbell cu generositate luleua şi ţigara de foi, pentru ea şi surorile sale revindecă drăgălaşa ţigaretă.

Ea o cere ca medicament al diferitelor durerĭ, ca trecere de vreme în órele lungĭ şi plictisitóre, ba chiar ca mijloc de înfrumseţare al farmecilor femeescĭ. Ce frumos stă ţigareta în guriţa femeiéscă! Şi când ţigareta dintre degetele elegante trece în arcurĭ nulatice spre gură şi când se lasă a lene pe spatele scaunului, ce graţios este acest gest, cât înalţă de mult farmecul unei femei fumătóre, când tot-de-odată fruntea ei se învălesce într'un poetic nor de „fum!“

Aşa dice Englezóica. Din parte-ne întrebăm: La ce mai sunt aicĭ sulimanurile, pudra şi tóte tertipurile şi minciunile toaletei, la ce artificiile velutinei a *Duvet de Ninon*, Eau *merveillense* şi cum se mai numesc tóte alifiile? Norul de fum aduce mai bune servicii.

Dealtmintrelea trebue recunoscut, că dama engleză admiră numai în mod secundar farmecul ţigaretei şi puterea ei de înfrumseţare. Principalul rĕmâne în importanta sa refermatorică. După dênsa bărbatul a plantat tutunul ca semn al atot-puterniciei sale asupra femeei, el a interdis femeei sĕ culégă din aceste foi, şi femea, ca o adevĕrată Evă, s'a supus. Mĕrul din Paradis şi-a aflat contrapunctul sĕu modern: tutunul. Femea se luptă cu ţigara în gură pentru eliberarea ei din legăturile sclăviei, ea fuméză pentru emancipaţiune, ea fuméză pentru bunul ei drept. Ţigareta, cine şi-ar fi închipuit, devine între degetele unei femei fumătóre, un instrument al coregerei lumei, o armă în contra nedreptăţirei de o miiă de anĭ.

Nu voim sĕ facem denunţare, dér în interesul binelui public ar fi potrivit sĕ facem un semn înaltului guvern. Pentru Dumnedeu, el e chiămat sĕ vegheze. Mai înainte i-a fost suspect bărbatul fumător! Ce nebuniă! Mai mult séu mai puţin este îngrijitor fumul, care ese din o guriţă de femee. Ţigareta femeéscă, am dis'o, e pe jumătate social-democrată. Ea mirósă a rĕsvrătire şi revoluţiune, ea a devenit o adevĕrată „cestiune“, o cestiune ardĕtóre, cu séu fără joc de cuvinte.

La tóte aceste trebue sĕ mai admirăm îndestularea Englesóicei. E o istoriă vechiă ca în paradis. D-na Eva a cules numai un mĕr, şi astfel voesce sĕ facă şi de pe cotorul de tutun. Ea se mulţămesce cu ţigareta lăsând bărbaţilor, ca sexului celui mai urît, ţigara şi pipa. Acésta din urmă, o ţine de urîtă. Óre nu este şi acésta un prejudiţiu?

Cine permite peste tot gustarea tutunului, trebue sĕ tolereze şi instrumentele sale. Póte fi, că ciubucul nu are o formă cu deosebire ideală; dér totuşĭ fără a fi urît, are o formă naturală, ca şi a „krügel“-ui de bere. Un „krügel“ de bere nu e nicĭ frumos, nicĭ urît, este un obiect de folos. Dér forma lulelei se póte schimba şi de aceea a devenit obiect de speculă artistică.

Trebue sĕ luăm în apĕrare lulelele în contra lui Lady Nicotine. Pipa lui sveltă holandesă de lut este frumósă, tot aşa şi ciubucurile din spuma de mare.

Ciubucul studenţesc este gigantul între aparatele de fumat. Ei, şi acest gigante e fórte graţios şi pe lângă acelea şi poetic. Fratele student suflă din el primii norĭ de fum în lume şi lumea acésta e a lui. Ea zace înaintea sa ca o vale deschisă, pe care o umple cu fumul albastru al speranţelor sale. Incet, dér ah, prea repede vine vêrsta bĕtrâneţeler Amintirĭ, îi apar ca fumul.

Nu se póte vorbi de luleaua lungă,

Din Roma se telegrafiéză, că în șeința dela 22 Iulie a camerei ministrul itaan de rĕsboiŭ, rĕspundĕnd la o interpeare în causa **prisonierilor italieni din Abiinia**, a declarat, că guvernul speră sĕ pótă rimi în cel mai scurt timp pe cale indiectă sciri despre starea prisonierilor. La sta ministrul-președinte Rudini adause, că uvernul a făcut pănă acum tot ce i-a stat n putință pentru a se informa despre staea prisonierilor și pentru de a intra în ratări cu regele Menelik pentru liberarea or. Ministrul-președinte declară mai departe, că guvernul n'are intenția de-a purta ĕsboiŭ pentru liberarea prisonierilor, dér consciu de datorința sa și scie, că în mai nulte privințe póte sĕ impună Negusului, lin care causă nicĭ-odată nu va ceda preensiunilor lui esagerate. Guvernul nu este trein de idea, ca sĕ încheiă un tratat de pace, măcar că în privința acésta are puină speranță. Liberarea prisonierilor ar fi n motiv pentru încheiarea unui asemenĭ ratat, dér guvernul nu va primi o pace, are sĕ nu fi fost mai dinainte acceptată lin partea camerei și care ar lovi în demniatea țĕrei.

Reuniunea publică din Paris.

„*Le Soleil*“ (12 Iulie) scrie un ung articol sub titlul „*La Question de Natinonalités en Hongrie*“ articol semnat „H. *Grenet*“.

Cestiunea — scrie Grenet — a fost desfășurată mai întâiŭ de presidentul, d-l Flourens, care după un istoric al politicei externe austriace, a explicat cum astădĭ 27 milióne de locuitorĭ ai imperiului austro-ungar se găsesc în afară de dreptul comun, de unde o neîndestulire generală. Pentru d-l Flourens Austria trebue sĕ devină o mare Svițeră monarchică.

Atuncĭ numai vom puté visa sĕ abandonăm sistemul păcii înarmate, sistem ce ruinéză, care ne scufundă într'o stare de hotărîtă inferioritate în raport cu Statele-Unite ale Americei de nord, și mâne poimâne și în raport cu extremul Orient“.

„Discursul d-lui Zivadinovicĭ — scrie „Le Soleil“ mai în jos — a fost viu aclamat mai ales de către dame. Trebue într'adevĕr sĕ notăm, că în sala admirabil decorată cu drapele în colorile Franciei, Sêrbe, Române, Boheme și Morave, damele au fost numĕróse. Toaletele lor de o frescheță fără păreche au contribuit mult pentru a ne face sĕ suportăm căldura senegaliană, care domnia în sală.

„După oratorul sêrb, d-l *Ocășianu*, președintele comitetului român, a pronunțat un discurs nu mai puțin viguros în favorul locuitorilor din Transilvania, pe carĭ guvernul maghiar printr'o serie de mĕsurĭ tiranice 'i-a exchis cu totul dela viéța politică și carĭ au devenit în țéra străbunilor lor o națiune străină, despoiată de drepturile cele mai sfinte“.

„*L'Echo de Paris*“ (14 Iulie) publică următorul articul scris de d-l Hector *Depasse:*

„Românii, Sêrbii și Ceho-Slovacii din Ungaria au ținut, în sala Wagram o mare întrunire frățéscă. Ocasiunea? — Este mileniul serbat la Budapesta de către Maghiarĭ, carĭ cred, că dela Leitha și pănă la gurile Dunării nu esistă loc și sóre, decât numai pe séma lor. Motivul? — De a protesta în contra acestui esclusivism în numele naționalităților oprimate.

Aceștĭ tinerĭ vor sĕ ne aibă martorĭ ai durerilor și revindicărilor lor. Ei se adreséză Parisului, Franciei și prin ea lumii. Noi vom mărturisi despre lealitatea lor, precum și despre entusiasmul și nobleța sentimentului lor național incontestabil.

D-l Zivadinovicĭ, în numele Sêrbilor din Ungaria a fost deosebit pĕtrundĕtor și de o ardóre continuă. Domnul Ocășianu în numele Românilor ironic pișcător, d-l Schmidt Beauchez în numele Ceho-Slovacilor, vibrant de o elocuență; și unii și ceialalțĭ, călcând tóte greutățile unei limbĭ străine, mergĕnd cu mare curagiŭ, au spus pănă în sfirșit ce aveau de spus cu o inimă pĕtrunsă de convingere și pasionată. Étă un spectacol estra-ordinar de pitoresc și mișcător.

Décă tinerii noștri ar sci vorbi limbile acestor cameradĭ, óspețĭ ai lor, cum ei vorbesc limba nóstră; décă tinerimea nóstră ar profesa acest entusiasm pentru patrie, care învinge și idiomele, acésta ar fi o mare speranță pentru noi. Nicĭ-când n'am vĕdut mai bine cât de neînsemnat lucru e gramatica în elocuența inimii.

Apoi în acea sală Wagram, decorată cu drapelele națiunilor, era ca o reminiscență din dilele marĭ, când acéstă tinerime a Europei orientale îșĭ spunea năcasurile sale Franciei. Ei o ridicaseră în spirit la rangul de arbitru al națiunilor și protectóre a celor oprimațĭ. Ei deplângeau schimbarea nóstră, care a stricat pe un timp razimul principal al echităţii în lume. Ei ne promitea cu o credință marinimósă dile mai fericite. Acésta era fórte pĕtrundĕtor.

Ei ne diceau: „In comparație cu noi voi sunteţĭ marĭ, liberĭ, neîntrecuțĭ; opiniunea vóstră e tot-déuna cea mai ponderósă în lumea morală: Fițĭ cu simpatia fațǎ de causa nóstră, simpatia vóstră va fi forța nóstră!“

Ce cer ei? Simplamente locul lor legitim de popóre și ómenĭ liberĭ în imperiul comun al naționalităților confederate, simplamente realisarea maximei lui Iosif II-lea: *Justitia erga ommes populos fundamentum Austriae.*

Acésta este chiar și mântuirea imperiului, care ține în acésta maximă siguranța sa, viitorul sĕu; — acésta este de-asemenea și siguranța Europei. Ei ni-au cerut simpatiile nóstre: ei sciu bine, că le au întregĭ și vii, au cerut spriginul opiniunei nóstre; ei sciu bine, că-l au de-asemenea; și măcar de ar puté avé opiniunea nóstră eficacitatea și virtutea, care ei 'i-o ascriu în încrederea grațiósă a sufletelor lor tinere.

Comunicate simptomatice. De un timp încóce foile oficióse unguresci primesc fórte des din Bucuresci comunicate despre cele ce se petrec acolo cu privire la raporturile dintre șeful guvernului român și aderenții sĕi speciali în acțiunea națională. Multe ce se spun în aceste comunicate par a fi neesacte, fórte multe însĕ sunt astfel istorisite și presentate încât bate la ochĭ, că informatorii și décă nu sunt Românĭ stau aprópe de aceia, carĭ urzesc marea politică „europenéscă“ pentru salvarea nóstră. In casul de față e vorbă de cunoscutul comentator al judecății sf. Sinod din România, pe care corespondentul de sigur numai din eróre îl poreclește „Celibidache Mangrea“, precum numai din malițiă credem, îl presentă ca pe unul care a luat asupră'șĭ „importante misiunĭ“, ca sĕ-șĭ satisfacă pofta de câștig. E vorba în special de acțiunea, ce are de gând sĕ o desfășure de aicĭ încolo „pater Mangrea“ pentru înființarea unei nouĕ gazete românescĭ, care sĕ aibă chemarea de a da în cap „Tribunei“ din Sibiiu. „Ca asistență la acțiunea numitului „pater“ va figura la Brașov — dice comunicatul — și omul de încredere al ministrului-președinte Sturdza“, cu numele I. Bianu. Ca redactor al foii va figura Bogdan-Duică, actualul redactor al „Revistei Orăștiei“, celei sturdziste. Ministrul-președinte Sturdza ar fi afară de acésta decis de a cere încă odată la Viena respective la Budapesta grațiarea lui Eugen Brote, sub pretextul de a-l pune în fruntea redacțiunei nouei „Tribune vechĭ“, care, cum se dice, nu ar avé altă problemă, decât de a *agita pentru părăsirea pasivității* și de a angaja voturile alegĕtorilor Românĭ în favorul candidaților agreațĭ de guvernul unguresc. Ceea ce este mai ciudat, e titlul sub care foile oficióse au publicat acésta împărtășire: „Adaus la cestiunea Românilor ardelenĭ“. — Atâta le-a mai trebuit Românilor ardelenĭ!

*

Ca un *pendant* la comunicatul de mai sus cetim și scirea telegrafiată diarului „Temps“ din Bucuresci și înregistrată de „Magyarország“, organul predilect al d-lui Pazmandy, că mai mulțĭ deputațĭ românĭ din România ar fi decis a lua parte la conferența interparlamentară de pace ce se va ține sub președința d-lui Koloman Szell la tómnă în Budapesta.

SCIRILE DILEI.

— 12 (24) Iulie.

Monarchul nostru în România. Foile budapestane primesc din Viena următórea scire telefonică: „Monarchul Francisc Iosif cu ocasiunea petrecerei sale în Bucuresci va lua parte la marea revistă a trupelor, ce se va face în onórea lui, și va visita fortărețele Bucurescilor. Monarchul va petrece mai multe dile în palatul din Sinaia ca óspe al regelui român Carol“.

—o—

Reducerea taxelor telegrafice. Directorul general al poștelor române a semnat dilele acestea la Budapesta protocolul pentru încheierea convenției de reducerea tacselor telegrafice cu Germania, Spania și Italia. De-asemenea s'a semnat un protocol pentru reducerea taxelor telegrafice și cu alte state. Acum se urméză tratărĭ pentru încheiarea aranjamentului de scăderea tacselor și cu Austro Ungaria.

—o—

Serbia oficială la esposiția din Budapesta. Din Belgrad li-se comunică foilor unguresci, că guvernul sêrbesc va trimite la Budapesta o comisiă sub presidiul ambasadorului Simicĭ din Viena, pentru a privi și studia esposiția.

—o—

Țarul la Karlsbad? O telegramă din Karlsbad spune, că acolo e lățită vestea, că în luna lui August Țarul Nicolae al Rusiei va merge și el la băile din Karlsbad.

—o—

Liferare. Direcțiunea căilor ferate reg. ung. publică concurs pentru liferarea obiectelor necesarĭ din material, de pétră, de lut, apoi mărfurĭ de metal, obiecte din sfera rotărirei, material de fier, de oțel etc. Pentru informațiunĭ a se adresa la cancelaria comercială din Brașov. Terminul de concurs este pănă în 29 August.

—o—

Reuniunea pompierilor voluntarĭ din Seliște va da o petrecere de vară Dumineca, în 14 (26) Iulie 1896 în „Mailat“. Venitul curat este pentru fondul reuniunii. Inceputul la 1 óră p. m. Oferte marinimóse se vor chita pe cale diaristică.

—o—

Concert. Musica orășenéscă din causa petrecerei arangiate de pompierii de aicĭ, concertul anunțat pe 26 l. c. îl va ține în 25 l. c. Sâmbătă la otel „Pomul verde“. Inceputul la 8 óre séra. Prețul de intrare 30 cr.

—o—

---

fără a ne aminti de Bismark. Intre bărbații de stat fumătorĭ el este cel mai renumit. El și astădĭ fuméză din ciubuc, întocmai după cum fuma și atuncĭ, când era mare cancelar. Acésta da un fum poetic, căcĭ din trăsăturile ei, din inelele sale variante se forma în capul fumătorului viitorul Europei. O, Lady Nicotine, cum poțĭ sĕ-țĭ schimbĭ drăgălașu-țĭ nas asupra lulelei? E adevĕrat, că acest organ are sĕ se plângă câte-odată asupra ei. In posițiă de liniște, când nu se mai fuméză cu dênsa, nu rĕspândesce de loc un miros nobil. Dér acésta nu este vina ei înăscută, ci este pĕcatul moștenit al tutunului. Indată ce nu mai rĕspândesce aromă, mirósă greu.

Când d-na Campbell vorbesce cu dispreț despre lulea și țigară, acésta nu-o face din alt motiv, decât că a rĕmas încă un mic prejudițiu vechiŭ. Acésta este vechia Angliă cu interdicerea tutunului, un ultim rĕsunet al decretelor iacobite.

Poliția asupra fumatului a fost esercitată pănă în timpul mai nou de către femei.

A fuma înaintea unei dame englese, era lucru necuviincios. Décă visitezĭ astădĭ un restaurant elegant din Londra, vedĭ bărbațĭ în frac și dame în toalete de bal învĕlite în norĭ de fum de tutun.

Deja bărbații fuméză în public în fața damelor, în curênd nicĭ damele nu se vor mai gena de bărbațĭ. Așa merg tóte lucrurile. Acum vre-o trei-decĭ de anĭ, dincolo de canal, mustața era urgisită de societate. Pe Englesul voiagior îl cunosceai după mustața rasă și după pantalonii carrațĭ — astădĭ și cei mai delicațĭ gentlemanĭ alérgă încóce și încolo cu mustățĭ stufóse. Astfel de revoluțiunĭ se fac totdéuna de sus în jos. Décă prințul de Wales, îșĭ aruncă briciul pe feréstră, atuncĭ tótă Anglia îșĭ lasă barbă. Décă mâne principesa de Wales va fuma din ciubuc — ar fi de sigur un ciubuc impodobit cu diamante — atuncĭ o vor imita tóte damele. Mai înainte era *bon ton*, ca sĕ leșinĭ înaintea unei țigărĭ, acum e la modă sĕ fumezĭ. Incepĭ cu țigara și sfîrșescĭ cu luleaua așa vor ajunge de sigur lucrurile.

Noi nu suntem contra, ci am dori numai atâta, ca acésta nouă cestiune femeească sĕ rĕmână o cestiune a femeilor și sĕ nu se desvólte în o cestiune a fetelor. Când vor începe și fiicele nóstre sĕ fumeze sĕ le dăm peste degete, sĕ înțelege însă, că cu evantailul. Când vor deveni independente, atuncĭ se transeză afacerea cu bărbații lor. Décă bărbatul nu se va opune, atuncĭ sĕ fumeze în voia Domnului.

Sunt astădĭ destule femei carĭ fuméză chiar și țigărĭ de foi și de multe-orĭ se întêmplă, că un membru al sexului urît, care nu e fumător, sĕ se afle între dame, carĭ fuméză și sĕ fiă afumat ca o șuncă de Praga. Acésta nu se mai póte schimba.

Femeile sĕ chibzuéscă mai serios acéstă cestiune a țigărilor. Tutunul lucră în două părțĭ: Fumând supĕr pe vecinul meu. Décă femeile fuméză, cum sĕ putem acésta interdice bărbaților. Ele au tot dreptul sĕ fumeze. Dér cucerindu-șĭ acest drept, nu-șĭ pierd din puterea lor. In norul de fum poetic se perde o părticică din dominațiunea lor istorică în societate, în salon, ba chiar póte și o parte din bunele lor moravurĭ. George Sand a fost una dintre cele mai vestite fumătóre; că avea un drept la acésta, este un lucru netăgăduit.

Femeile *pot* fuma, dér de aicĭ nu urméză, că ele *trebue* sĕ fumeze.

(„*N. fr. Pr.*“) U.

O Biblia a Negrilor.

Oluaso.

(Fine.)

Ascultațĭ:

Acesta este numele unui rege sub care poporul fù fericit.

Cu Oluaso n'a fost nicĭ-odată rĕsboiŭ. Oluaso scia un farmec însemnat, și mai însemnat decât fermecul de a câștiga bătăliile. Farmecul acesta înlătura rĕsboiul și bătăliile. Oluaso domnì trei sute de anĭ; el asigurà pacea și liniscea poporului sĕu și regatului. Atuncĭ plugarii putură sĕ defrișeze și sĕ semene multe câmpurĭ. Fù belșug de tóte bunurile. Tótă lumea avea capre și pui și tótă lumea era fericită. Chiar soldații se 'ntorseseră la căminurile lor. Ascultațĭ érășĭ, cum Oluaso zămislì la bĕtrânețe. Avea multe femei și ómenii rîdeau credĕnd că din rege nu se vor mai puté nasce copii. Atuncĭ Oluaso luà nouĕ din femeile sale cele mai tinere și le făcù un farmec. Și fiă-care din ele născu în aceeașĭ di câte doi băeți gemenĭ. Aceștia sunt *onò omola* cărora li-se făcù jertfe.

Puțin timp după aceea Oluaso făcù încă odată acelașĭ farmec cu alte nouĕ

Din Bucovina.

Patru membrii ai clerului român bucovinean, carĭ ne lasă în voiă de-a le publica şi numele décă vom afla de lipsă, ne rógă a da loc următorului rĕspuns la un articul din Bucovina, publicat de noi cu subscrierea *„Alt pelegrin“*. Rĕspunsul îl publicăm cu plăcere, căci ţinem sĕ se constate adevĕrul. El este următorul:

Dela mănăstirea S-lui Ioan din Suceva.

Sub titlul citat mai sus s'au publicat în Nrii 135 şi 136 ai stimatului diar „Gazeta Transilvaniei“ un articul, în care se cuprind nisce calumnii şi neadevĕrurĭ, pe carĭ ne simţim îndatoraţĭ a-le combate şi a apĕra onórea prea stimabilului Prior dela mănăstirea sf. Ioan din Suceva, în contra căruia au fost îndreptate acele calumnii.

Cunoscut este orĭ şi cui, cumcă Priorul acestei mănăstirĭ a aflat la introducerea sa în acest sf. locaş o mulţime de neajunsurĭ şi o murdăriă ne mai pomenită în jurul acestei mănăstirĭ. Prin stăruinţa sa neobosită, ba chiar prin repeţite audienţe la Majestatea Sa Preagraţiosul nostru Împĕrat, a isbutit rĕvoitorul Prior a dura edificii nouĕ în jurul mănăstirei sf. Ioan şi a da o faţă cuviinciósă acestui sf. locaş, care cu drept cuvĕnt se numesce Meca credincioşilor ortodocşĭ. Credem, că este de prisos a mai înşira aicĭ în special tóte lucrările neobositului Prior actual întreprinse şi esecutate întru îmbunătăţirea stării acestui sf. locaş. Déră cu tóte aceste se află încă ómeni, carĭ calumniéză şi pe acest stát de bine meritat bărbat al naţiunii nóstre şi nu se genéză de-a publica într'un diar atât de stimabil, precum este „Gazeta Transilvaniei“, calomniărĭ şi neadevĕrurĭ, carĭ prea lesne se pot combate.

Nu este adevĕrat, cumcă biserica sf. Ioan se deschide la 8 óre diminéţa. Acésta nu s'a întâmplat şi nu se întâmplă nicĭ-odată. Biserica sf. Ioan se deschide în dilele de lucru precis la $6^1/_2$ óre diminéţa, ér în dilele de Duminecă şi sĕrbătóre acurat la 7 óre diminéţa din causă, că închinătorii din satele învecinate sĕ nu se întârdie la sf. liturgie. Eră peregrinilor, carĭ vin din depărtare mai mare şi mân în mănăstire, le este tot una, décă intră cu jumĕtate de óră mai târdiu la închinare în biserică. Deschiderea bisericei la timp fixat odată pentru totdéuna este, precum lesne se póte înţelege, dictată de mănţinerea ordinei bune.

Este drept, cumcă închinătorii, carĭ vin la sf. móşce şi doresc sĕ li-se facă aghiasmă sĕu alte funcţiunĭ preoţescĭ, trebue sĕ se anunţe mai întâiŭ la Priorul, care îi trimite apoi la respectivii preoţĭ spre sĕvĕrşirea funcţiunilor dorite. Acest obiceiu l'a introdus Priorul actual din următórele cause:

Prin activitatea sa de opt anĭ de dile a avut Priorul destulă ocasiune de a studia şi de a cunósce bine tóte abusurile înrădăcinate din timp îndelungat. Preoţĭ veniau din depărtărĭ considerabile şi din apropiere nemijlocită la sf. móşce cu scop de a face funcţiunĭ. Închinătorii de multe-orĭ nemulţămiţĭ cu aceste funcţiunĭ se plângeau la Priorul. Aceste abusurĭ au trebuit numai decât estirpate din rădĕcină. Priorul a introdus o controlă strictă şi îngrijesce de o sĕvĕrşire acurată şi consciinţiósă a funcţiunilor. Pe timpul repĕusatului Prior Darie, antecesorul Priorului actual, nu esista nicĭ o controlă. Chiar nisce Ţiganĭ din jurul Priorului Darie lua banĭ de liturgiă dela peregrinĭ; se înţelege, că aceste liturgii nu se mai sĕvĕrşiau nicĭodată. Din causa acestor abusurĭ scandalóse numĕrul peregrinilor începŭ a scădé rapid. Déră îndată după ce s'a introdus actualul Prior o controlă firmă, a început a cresce érăşĭ numĕrul peregrinilor într'un mod ne mai pomenit, încât în anul acesta a ajuns numĕrul peregrinilor la douĕspre-dece mii. Decĭ destulă dovadă, cumcă peregrinii sunt deplin mulţămiţĭ cu orênduéla mănţinută de Priorul actual. Dér tocmai acéstă ordine bună şi controlă strictă nu le place unor „geşeftarĭ“ şi din acéstă causă caută ei a înegri şi a calomnia în tot felul pe Priorul actual.

Intre alte neadevĕrurĭ mai spune corespondentul, că un mosneg mână pe peregrinĭ cu bota la Prior, pentru ca sĕ plătéscă acolo funcţiunĭ şi liturgii. Acésta e cu totul neadevĕrat: moşneagul amintit este portar la mănăstire şi conduce pe peregrinii străinĭ, dintre carĭ încă nicĭ unul n'a avut causă de-a se plânge asupra lui. Acest moşneag este un om fórte cuvios şi religios, care nu şede de nevoe la sf. mănăstire, pentru-că are cu ce trăi şi la casa sa, ci numai din adevĕrată pietate; decĭ ce mare neadevĕr spune corespondentul, când dice, că acest bătrân, cunoscut prin pietatea sa esemplară, a trântit sf. móşce în ladă fără pic de simţ de pietate! Ér cârja sĕu bota, cu care umblă el, o mâne spre a esplica tablourile de pe capela din ograda bisericei, carĭ înfăţişéză mucele sf. Ioan.

Décă cele scrise în corespondenţa din Nrii 135 şi 136 ai stimabilui diar „Gazeta Transilvaniei“ sunt adevĕrate, de ce nu le întăresce faimosul corespondent prin subscrierea sa proprie? de ce se teme a-şĭ arĕta faţa în public? de ce se ascunde şi nu sufere lumina adevĕrului, tocmai ca şi bufniţile şi liliecii, ce stau ascunşĭ prin turnurile mănăstirei sf. Ioan, evitând lumina dilei? Dér corespondentul pare a fi unul dintre acei ómeni, cărora nu le place ordinea aranjată de actualul Prior la mănăstirea sf. Ioan din Suceavă, pentru-că acéstă ordine fixă împiedecă pescuirea prin tulbure a geşefturilor.

Cu acéstă ocasiune nu putem întrelăsa, de-a face o obiecţiune şi la o altă corespondenţă din Bucovina publicată într'unul din numerii precedenţĭ ai stimabilui diar „Gazeta Transilvaniei“, unde se afirmă cum-că actualul Prior n'ar fi Român bun şi cum-că n'ar sprijini „Scóla Română“. Şi acésta este un neadevĕr grosolan! Dintre toţĭ membrii acestei instituţiunĭ patriotice şi filantropice nu este nicĭ unul, care ar fi contribuit sume mai marĭ sĕu măcar asemene, precum le-a contribuit şi le contribuesce archimandritul Ciuntuleac dela mănăstirea sf. Ioan din Suceavă. Acest adevĕr necontestabil se póte întări de cătră comitetul „Scólei Române“, orĭ şi când. Românii din Bucovina pot fi mândri, că au în mijlocul lor un bărbat atât de devotat causei naţionale, precum este Archimandritul şi Priorul Ciuntuleac.

Coresp. part. a „Gaz. Trans.“

Alba-Iulia, Iulie 1896.

St. D-le Redactor! Intr'un numĕr al „Gazetei“ din Februarie a. c. s'au dat publicităţii unele fapte neromânescĭ ale notarului din Cricău Metes Mozes, care deşi fiiu de ţĕran român, e cea mai plecată slugă a stăpânilor sĕi dela putere, ér faţă cu bieţii ţĕranĭ din cele trei comune din notariatul sĕu se pórtă mai altfel, ca cel mai speculant şi mai neconsciecţios Jidan.

Se pare însĕ, că lacrĕmile şi blăstĕmele poporului au fost audite şi vĕdute, căci d-l Metes Mozes adĭ nu mai e notar. La stăruinţa tinĕrului proprietar din Cricău E. B., el a fost suspendat din post, căcĭ sub ocrotirea protectorilor sĕi se îngrămădiseră fărădelegile lui în aşa mĕsură, încât nu li-a mai fost cu putinţă de a-l susţine în post.

Intre altele el făcea următorul geşeft rentabil cu bieţii ţĕranĭ: Sciind, că în curênd era sĕ se comaseze hotarul Cricăului, cumpăra dela ómenĭ micĭ parcele cu preţurĭ de nimic şi făcênd el contractele şi cererile de întabulare, scria în contract alte numere topografice, carĭ corĕspundeau unor pĕmênturĭ cu mult mai marĭ, decât erau cele cumpĕrate în realitate. Ca sĕ nu pótă fi prins, a lăsat pĕmênturile în folosinţa vêndĕtorilor până la comasare, când bine înţeles, nu mai putea sci nimenea, care pĕmênt l'a avut; lui 'i s'a dat atâta pĕmênt, cât s'a găsit întabulat, ér bieţii vêndĕtorĭ spre marea lor mirare s'au pomenit, că au rĕmas cu nimic. Astfel Metes Mozes s'a ales cu avere, dér în fine pedépsa luĭ Dumnedeu l'a ajuns. Dênsul acuma e sub cercetare.

Le-am dat acestea publicităţii pentru ca sĕ scie toţĭ cei de teapa lui, că faptele nu rĕmân nerăsplătite şi că tótă slugărirea faţă de cei „tarĭ“ şi oprimarea conaţionalilor lor nu le oferă un scut destul de sigur în împrejurări de acestea.

L....n.

DIVERSE.

Ce mórte au avut domnitorii Franciei. Ludovic al IV în călĕtoria sa întă Laon şi Rheim a fost atacat de un lup. El fugind cu calul a cădut de pe el şi s'a rănit fórte tare peste întreg corpul. Din causa acestor rane murĭ la 15 Octomvre 954. Fiul cel mai bĕtrân al lui Ludovic VI în diua de Pascĭ al anului 1129 călărea cu regele Henric al Angliei, încoronat Filip printr'un suburbiu a Parisului. Calul fiiului lui Ludovic s'a spăriat, la trântit la pĕmênt şi, fiind el încă numai de 16 anĭ a murit din causa acestei cădĕturĭ. Filip al V curagiosul cu ocasiunea unei vĕnătore din anul 1314 la Fontainebleau prin pădure se întâlni cu un mistreţ, acésta trecu pe sub cal, ér Filip dimpreună cu calul cădŭ şi numai decât şi murĭ. Carol VII a murit de fóme, fiind-că el cugeta, că mâncarea e otrăvită de fiul sĕu Ludovic (XI.) Carol VIII murĭ repentin în urma unei apoplexe. Francisc I murĭ de bube rele. Henric II făcŭ deprinderĭ de duel cu contele Montgomery în 29 Iunie 1559, lancea acestuia se rupse pe pancera lui Henric şi o aschiă îĭ sări în ochiŭ şi-l răni şi la cap şi din acésta rană Henric murĭ la 10 Iulie în acel an. Francisc II murĭ din causa unei umflăturĭ la cap. Carol IX i-se scurse sângele pe tóte părţile trupului chiar şi pe porii pielei şi murĭ la 30 Maiu 1574. Henric IV 'a fost străpuns de cătră Ravaillac cu un cuţit cu dóuĕ tăişurĭ la 14 Maiu 1610 şi numai decât îşĭ perdŭ graiul şi viaţa. Ludovic XV a murit de versat. Ludovic XVI murĭ pe eşafod.

Proprietar: **Dr. Aurel Mureşianu.**

Redactor responsabil **Gregoriu Maior.**

---

fete şi fiă-care din ele făcŭ câte nouĕ gemenĭ băeţĭ, carĭ sunt *onò èka.* Şi li-se făcŭ şi lor jertfe. Şi fiind-că minunea acésta făcea pe popor sĕ se mire mult, Oluaso fermecă pentru a treia-óră pe alte nouĕ femei şi şi acestea avură câte doi gemenĭ băeţĭ, carĭ sunt *onà sokun;* şi şi acestora li-se aduse jertfe.

Ce făcŭ Olugbogi.

Şi al şéptelea rege din Oyo fŭ Olugbogi.

Ascultaţĭ cum a făcut el rĕsbóie: Primi într'o di visita princesei Ifa, bunica lui, care şedea în oraşul Igeti. Princiesa acésta voi sĕ încerce sentimentele de amor şi de deferenţă pe carĭ 'i-le arăta regele; de aceea alese cincĭ nucĭ de palm şi le dete nepotului sĕu dicêndu-i:

— Ia aceste cincĭ nucĭ de palm. Sĕ le pui pe un altar în camera în care dormĭ tu, şi în fiă-care di sĕ te închinĭ lor ca sĕ mĕ onştescĭ pe mine. Décă mĕ iubescĭ, décă mĕ respecţĭ, décă nu dispreţuescĭ carnea din care a eşit carnea cărea'i datorezĭ viéţa, sĕ nu uiţĭ nicĭ-odată sĕ te închinĭ lor şi sĕ jertfescĭ în faţa nucilor acestora untdelemn şi porumbei, şi în untdelemn sĕ pui pene roşii de papagal. Acest lucru va fi un cult nou al meu, şi tu ai sĕ ajungĭ marele preot!

Olugbogi era prea mândru. Se mâgulia că era adorat şi că nu adora pe nimenĭ. De aceea când audi ce-i propunea Ifa, uită că ea era prinţesă şi bunica lui, o ocărĭ şi se supĕră foc. Işĭ rupse hainele de pe el şi se arătă gol în faţa ei.

Pe urmă, după ce 'i trecŭ nĕcasul, chiămă pe curtenĭ şi le spuse ce'i cerea bunică sa şi'i întrebă:

— Bunică mea Ifa pretinde, că eu trebue sĕ mĕ închin la cincĭ nucĭ de palm în onórea ei. Credeţĭ că aşa lucru e permis regelui vostru?

Dênşii declarară, că astfel de lucru nu era cu putinţă şi că demnitatea lui de rege nu permitea lui Olugbogi sĕ adóre nişce nucĭ de palm, *chiar ca sĕ facă onóre cărnii sale.*

Ifa se supĕră grozav când audi vorbele acestea. Işĭ puse ţĕrînă pe cap şi'şĭ rupse hainele şi searătă gólă în faţa regelui şi a curtesanilor lui. Şi'i numi ómenĭ de nimic. Şi le spuse că, nu mai ţinea sémă de dênşii, că ei erau pentru ea mai puţin decât nisce robĭ, mai puţin decât nisce bestii şi că putea sĕ'şĭ lapede hainele de pe ea în faţa lor. Şi pe urmă fugi spre Igeti. Şi când plecă blăstămă palatul din Oyo. Pe drum, pe când se odihnea lângă o stâncă, fŭ întâlnită de Alado, regele oraşului Ado.

Regele acesta vĕdênd'o aşa de măhnită o întrebă de pricina supĕrărei sale. Ifa rĕspunse, că fusese rĕu insultată de nepotul sĕu Olugbogi. Că ea nu puuse dobindi dela el ca sĕ'i jerféscă ei o vacă, o găină şi un berbec! dicea ea. Şi că de acees se supĕrase dênsa!

Alado o rugă sĕ vie în palatul lui, în vîrful stâncei Ado. Ifa primi. Acolo fu tratată cu cea mai mare onóre. Ifa întrebă pe acest rege, décă ar consimţi el sĕ se închine celor cincĭ nucĭ de palm. Alado le adoră şi le făcŭ o jertfă bogată.

Atuncĭ Ifa îĭ dise:

— Tu ţi-ai înjosit mândria înaintea unei femei. De aceea ai sĕ fii rĕsplătit în tine şi în urmaşii tĕi.

Ifa puse în pĕmênt o nucă de palm. Din pĕmênt rĕsări un palmier cu nouĕ ramurĭ. Ifa îi mai spuse lui Alado:

— De adĭ înainte, toţĭ câţĭ vor veni în Ado şi din tótă ţéra Yoruba, şi vor fi mulţime mare, toţĭ câţĭ vor trece prin oraş vor jertfi Ifei şi vor da regelui gardian al acestui palmier fetiş tot ce va cere Ifa.

Ómenii din Oyo cunoscură în scurtă vreme pactul acesta, care da atâtea avantagie regelui Alado. Atuncĭ lui Olugbogi îĭ părŭ rĕu, că nu-şĭ umilise mândria înaintea bunicei sale şi hotărî sĕ se rĕsboéscă cu Alado, ca sĕ-l ia palmierul fetiş cu nouĕ ramurĭ şi trimise ómenĭ în tóte oraşele şi în tóte cătunele, carĭ îĭ erau supuse, ca sĕ strângă o armată mare.

Ifa, când audi preparativele acestea de resbel, şi fiind-că nu voia sĕ părăséscă pe aliatul sĕu, se duse repede la Tacpaşn carĭ locuiau departe tare pe malurile gârlei Oya. Le cerŭ ajutorul şi isbuti sĕ-i facă sĕ mérgă în potriva lui Oyo.

Când ajunseră Tacpaşii cu armată mare, oraşul era ocupat numai de femei şi regele era singur în palat; toţĭ rĕsboinicii asediaseră oraşul Ado.

Tacpaşii intrară în oraş şi în palat. Omorîră pe rege şi pe tóte babele câte nu putuseră fugi. Şi se întórseră în ţéra lor cu prădĭ marĭ şi cu multe femei tinere róbe.

Ifa fŭ rĕsbunată. Ajunse deiţă şi tótă lumea se va închina ei.

Cu domnia lui Olugbogi se termină partea mistică a ţĕrii Yoruba. Ifa este cea din urmă personalitate semiumană, semidivină, a cărei legendă a dat povestitorilor naţionalĭ subiectul poesiilor religióse, carĭ se cântă şi adĭ în palatul regal şi în tótă ţéra.

I. S. Spartali.

Cursul la bursa din Viena.

Din 23 Iulie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.50
Renta de coróne ung. 4% . . .	99.60
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½% .	124.75
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	101.80
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	122.—
Bonurĭ rurale ungare 4% . . .	97.05
Bonurĭ rurale croate-slavone. . .	97.50
Imprum. ung. cu premii	153.—
Losurĭ pentru reg. Tisei și Segedin.	139.50
Renta de hârtie austr.	101.65
Renta de argint austr.	101.70
Renta de aur austr.	123.90
Losurĭ din 1860.	147.25
Acții de ale Băncei austro-ungară.	977.—
Acții de-ale Băncei ung. de credit.	392.—
Acții de-ale Băncei austr. de credit.	363.25
Napoleondorĭ.	9.51
Mărcĭ imperiale germane . . .	58.72½
London vista	119.75
Paris vista	47.60
Rente de coróne austr. 4%. . .	101.20
Note italiene.	44.45

Anunciurĭ
(inserțiuni și reclame)

Suntŭ a se adresa subscrisei administratiunĭ. In casul publicării unui anunciu mai mult de odată se face scădĕmênt, care cresce cu cât publicarea se face mai de multe-orĭ.

Administr. „Gazeta Trans.“

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei“ à 5 cr. se potŭ cumpĕra în librăria Nicolae Ciurcu.

Cursul pietei Brașov.

Din 24 Iulie 1896.

Bancnote rom.	Cump.	9.46	Vênd.	9.49
Argint român.	Cump.	9.40	Vênd.	9.45
Napoleon-d'orĭ	Cump.	9.48	Vênd.	9.51
Galbenĭ	Cump.	5.60	Vênd.	5 65
Ruble rusescĭ	Cump.	126.½	Vênd.	—.—
Mărcĭ germanĕ	Cump.	58.40	Vênd.	—.—
Lire turcescĭ	Cump.	10.60	Vend.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		100.75	Vênd.	101.75

Avis!

Prenumerațiunile la **Gazeta Transilvaniei** se potŭ face și reînoi ori și când dela 1-ma și 15 a fiă-cărei luni.

Domnii abonațĭ sĕ binevoiască a arăta în deosebĭ, când voiesc ca espedarea sĕ li-se facă după stilul nou.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămurit și sĕ arate și posta ultimă.

Administraț. „Gaz. Trans.“

Mersul trenurilor

pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Maiŭ 1896.

Budapesta—Predeal

Tren de persón.	Tren accel.	Trenŭ mixt.	Tren de persón.	Tren accel.				Tren de persón.	Trenŭ mixtŭ	Tren accel.	Tren accel.	Trenŭ de person.
10 —	8.05		8.05	2 00	pl.	Viena . . .	sos.	1.55		1 55	7.20	6.20
8.30	2.15		5.45	9.15		Budapesta		7.—		7 40	1.50	8.10
11.21	4 16	5.10	9.02	11.19		Szolnok . .		3.37		5.31	11.44	4.28
1.33	5.48	8.00	11 33	12.47		P.-Ladány . .		1.19		3.56	10.03	2.17
3.42	7.08		1.48	2.11	sos.	Oradea-mare .	pl.	11.04		2.37	8.43	11.32
3.58	7.15	1.22	2.06	2.18	pl.		sos.	10.44	8.00	2.31	8.38	11.17
4.38	7.43	2.19	3.03	2.50		Mezö Telegd .		10.07	7.10	2 01	8.11	10.42
5.20	8.18	3.32	3.45	3.26		Rév . . .		9.30	6.13	1.34	7.46	10.08
5.43		3.51	4 06			Bratca . . .		9.10	5.38			9.50
6.32	9.07	5.13	4.53	4.17		Ciucia . . .		8.32	5.49	12.52	7.08	9.19
7.16	9.37	6.14	5.32	4.50		B.-Huiedin		7.54	4.59	12.20	6.39	8.37
8.07		7.32	6.24			Ghârbău . .		6.54	3.18			7.37
8.34	10.37	8.21	6 59	5 55	sos.	Clușiu . . .	pl.	6 13	2 23	11.01	5.23	7.—
8.49	Tr. prs. 11.10	8.40	2.17	6.11	pl.		sos.		5.24	10 45	tr.pers. 4.35	6.45
9.06	11.27	9.09	2 52	6.27		Apahida . .			5.02		4.03	6.27
10.12	12 30	10 40	4 45	7.27		Ghiriș . . .		Tr. expr.	3.37	9.23	2.55	5.12
10.42	12.57	11.25	5.39	7.50		Cucerdea . .		Bucurest	3.06	8.49	2.25	4.33
11.01	1.09	11 49	6.08			Uioara . . .		Arad	2.49		2.08	4.27
11 09	1.16	11.59	6 19			Vințul de sus		Budapest	2.41		2.00	4.20
11.31	Tr. expr.	12.29	6.57	8.17		Aiud . . .			2.17	8 23	1.38	3.59
11.48	11.40	12.55	7.30	8.33	sos.	Teiuș . . .	pl.	3.36	1.55	8.06	1.17	3.38
12.05	11.55	1 30		8.38	pl.		sos.	3.18	1.29	7.59	12 57	3.06
12.33		2.08				Creciunel . .			12.55		12.32	2.40
12.47		2.27		9.09		Blașiu . . .		2.48	12.40	7 30	11.59	2.26
1.18		3.11				Micăsasa . .			12.01	7.09	11.28	1.54
1.34	1.00	3.31		9.42	sos.	Copșa-mică .	pl.	2.15	11.41	6 56	11.10	1.35
2.13	1.02	3 46		9.44	pl.		sos.	2 12	11.14	6 54	11.05	1.01
2.32		4.08		9.59		Mediaș . . .			10.55	6.41	10.48	12.45
3 04	1.39	4 45		10.22		Elisabetopol .		1.40	10.21	6 20	10 18	12.16
3.40	2 06	5 27		10.51		Sighișóra . .		1.06	9.42	5 53	9 43	11.33
4.03	2 27	6 12		11.12		Hașfalĕu . .		12 52	9.12	5.32	9.19	11.16
5 34	3 30	7.50		12.26		Homorod . .		11.54	7.45	4 27	7.38	10.03
6.12		8.37		12.58		Agoștonfalva .			7.02	3.53	7.22	9.25
6.41	4.16	9.07		1.15		Apața . . .		11 11	6.36	3.37	6.48	9.01
7.16		9.40		1.34		Feldióra . .			5.58	3 16	6 33	8.28
8.—	5.07	10.25		2.09	sos.	Brașov . . .	pl.	10.10	5.08	2.45	5.57	7.48
3.55	5.14	11.—	6 40	2 19	pl.		sos.	10 05	5.20	2.18		9.08
4.40	5 59	12.26	7.30	3 01		Timiș . . .		9.39	4.14	1 42	5.20	8.28
5.10	6.29	1 11	8.00	3.31		Predeal .		9.12	3.32	1.12	4.14	8.01
12.00	11 25	8 30	10.05 Sinaia	9.30	sos.	Bucurescĭ . .	pl.	5 35	9.15	8.35	3.32	3.15

Din 1 Iunie în totă Joia și în sĕrbător. cat. și or. comunică la Sinaia.

Cucerdea — Oșorheiu — Regh.-săsesc.

Trenŭ mixtŭ	Trenŭ de person.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón				Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ de persón.	Trenŭ mixtŭ
2.30	8.10	3.11	10.59	pl.	Cucerdea . .	sos.	7.45	2.36	8.31	12.42
3 19	8.51	3.52	11.40		Ludoșŭ . .		7.02	1.58	7.38	9.59
4 12	9.37	4.37	12.26		Cipău . .		6.28	1.19	6.55	11.01
5.12	10.27	5.26	1.14	sos.	Oșorheiu . .	pl.	5.34	12.25	5.50	9.54
5.40	10.42	5.36		pl.		sos.		9.20	5.04	9 35
7.14	12.16	7.14		sos.	Regh.-săs. . .	pl.		7.54	3.30	8:05

Ghirișŭ—Turda

trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.		trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ de persón.
7 33	11 —	5.—	10.21	Ghiriș	5.05	10.30	3.20	9.12
7.53	11.20	5-20	10.41	Turda	4.45	10.10	3.00	8.52

Copșa-mică — Sibiiu — Avrigŭ — Făgărașŭ

trenŭ de persón	Tren mixt	trenŭ de persón.	trenŭ mixtŭ					trenŭ mixtŭ	Tren mixt	trenŭ de persón	trenŭ de persón.
2.20	4 45	11.55	7.10		pl.	Copșa mică .	sos.	9.34	3.05	6.25	12.35
3.57	6.35	1.25	8.50	3 13		Ocna . . .		8.11	1 27	5.07	11.01
4.19	7.01	1.48	9.15	3 39	sos.	Sibiiu . . .	pl.	7.44	12.57	4 40	10.30
	4.34		2.05		pl.		sos.	7.29			8.57
	6.16		3.58			Avrig . . .		6.02			7.16
	8.42		6.35		sos.	Făgăraș . .	pl.	3.28			4.30

Simeria (Piski)—Hunedóra

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
6.15	11.35	4.25	10.28	Simeria	4.50	10.25	3.10	8.34
6.38	11.54	4.48	10.46	Cerna	4.34	10.05	2.54	8.14
7.13	12 20	5.23	11.12	Hunedóra	4.10	9.38	2.30	7.45

Brașov—Zêrneștĭ

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
8.35	4.55	4 30	Brașov	7.44	1.29	8 31
10 28	6.36	5.49	Zĕrneștĭ	6.20	12.05	7 20

Mureș-Ludoș - Bistrița

	Numai Lunia comunică						
4.—	9.10	4.20	Mureș-Ludoș	6.46	7.21	Numai Vineré circulă
5 03	10.28	5.35	Zau	5.49	6.24	
6 48	12 41	N. Marța comunică	Țagu-Budateliou . . .	Circulă numai Marța	4.50	9.40
7 38	1.54		St. Mihaiu de câmpie .		3 44	8.46
8 33	3.02		Lecința		2.48	7.43
9 07	3 41		Ș.-Măghiăroș		2.01	6 52
9.59	4 55		Bistrița		1.16	5.55

Arad—Timișóra

6.20	11.25	5.		Aradŭ		10.43	3.44	10.55
7.08	12.15	6.14		Vinga		9.42	3.01	10.11
8.01	1.10	7.39		Timișóra		8.20	2.—	9.10
12.47	8.47	12 27	5 10	Segedin	6 05	2 30	10 05	2.15

Sibiiu — Cisnădie.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ				trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
5.30	2.15	pl.	Sibiiu .	sos.	7.10	9 20
5.42	2.27	„	Selemberk	„	6.57	9 07
6.06	2.51	„	Cisnădie	pl.	6.36	8.46

Sighișóra—Odorheiu-sĕcuesc.

trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ		trenŭ mixtŭ	trenŭ mixtŭ
3 22	11.08	Sighișóra . . .	9.51	5.32
3.54	11.48	Hașfaleu . . .	9.02	4.54
6.20	1.59	Odorheiu-sĕcuesc.	7.15	3.—

Nota: Órele însemnate în stânga stațiunilor sunt a se ceti de sus în jos, cele însemnate în drépta de jos în sus. — Numerii încuadrațĭ cu linii mai negre însemnéză órele de nópte.

Tipografia A. Mureșianu, Brașov.